

ge elementer vil kunne føre til en suspension af aftalen.

Hvis det nu skulle tages for pålydende, ville det jo være nødvendigt for EU at indgå i en ganske kraftig diskussion med Egypten om forbedringer af de demokratiske forhold og menneskerettighederne. Det har man mig bekendt ikke gjort. Den eneste situation, som jeg umiddelbart kan komme i tanker om, hvor man har forsøgt at håndhæve menneskerettighedsklausulen i en associeringsaftale, er over for den palæstinensiske selvstyremyndighed.

Jeg vil ikke dermed sige, at man ikke skal gøre det over for den palæstinensiske selvstyremyndighed, men det er bare bemærkelsesværdigt, at det er det eneste sted, man har gjort det. Man har ikke gjort det over for Israel, man har heller ikke gjort det over for Egypten. Og det finder vi altså i Enhedslisten er så utilfredsstillende, at vi ikke vil støtte aftalen, for vi synes simpelt hen ikke, at man kan skrive under på så højtidelige erklæringer om respekt for menneskerettighederne og så fuldstændig undlade at håndhæve dem.

Ja, det er muligt, at man rent faktisk har gjort det indholdsmæssigt over for Tyrkiet, men det er jo en lidt anden situation, eftersom Tyrkiet er et kandidatland. Men der er en total mangel på håndhævelse af de her klausuler, og så længe det er tilfældet, kan vi ikke støtte disse aftaler.

Kl. 14.05

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal blot tilkendegive, at Kristeligt Folkeparti kan støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg takker for den brede tilslutning til tiltrædelsen af associeringsaftalen mellem EU og Den Arabiske Republik Egypten.

Det er klart, at når man indgår i en sådan samarbejdsaftale, som lægger så megen vægt på menneskerettighederne, er det da rimeligt nok, som hr. Albrechtsen gjorde, at sige: Jamen hvad har vi gjort i forvejen?

Vi håber på igennem det her at få et stærkere værktøj til at fremme menneskerettighederne i Egypten, fordi det nu eksplicit fremgår, at der skal etableres en regelmæssig politisk dialog mellem EU og Egypten. Det fremgår jo, at man skal bygge denne dialog på menneskerettighederne og demokratiske principper.

Som det vil være Udenrigsudvalget bekendt, har jeg jo efter en samlet vurdering af situatio-

nen i Egypten nedsat støttebeløbet fra den danske bistand til Egypten i 2002 og 2003. Men det er mit håb, at Egypten gennem den her aftale kommer bedre med i den demokratiske udvikling. Det giver et positivt signal over for Egypten og over for det sydlige middelhavsområde i sin helhed.

Det er jo et meget væsentligt område, og som hr. Keld Albrechtsen har ret i, går alting ikke, som det skal, i den del af Middelhavet. Derfor er det meget væsentligt, at vi har en middelhavsdialog, at vi i EU har jævnlige møder med middelhavslandene for at få skabt en udvikling på begge sider af Middelhavet også økonomisk, så vi ikke har den økonomiske katastrofe i det sydlige middelhavsområde, som jo skaber problemer i det nordlige middelhavsområde og vil blive større og større med tiden.

Derfor er disse associeringsaftaler meget væsentlige, fordi de forhåbentlig kommer til at betyde en økonomisk udvikling, en social udvikling og også en demokratisk udvikling på den anden side af Middelhavet hos EU's nærmeste naboer. Derfor tror jeg, at disse aftaler har betydning.

Overholdelse af de demokratiske principper og respekt for menneskerettighederne udgør jo hjørnestenen i aftalen. Og hvis man misligholder den, kan det føre til suspension af aftalen. Derfor tror jeg, at vi her har et godt instrument, et instrument, vi har brugt i andre lande, men jo selvfølgelig ikke med den store succes endnu.

Men de økonomiske sider, de politiske sider og menneskerettighedssiderne må forenes for at få sikret, at den sydlige del af Middelhavet ikke bliver et stadig dårligere stillet område, som vil skabe større og større usikkerhed og utryghed på tværs af Middelhavet mellem Nordafrika og Europa.

Det er disse aftalers formål at undgå, at splittelsen og kløften bliver dybere og dybere, men at få bragt den sydlige del af Middelhavet op på et højere niveau i samarbejde med menneskerettigheder og demokrati.

Jann Sjursen (KRF):

Udenrigsministeren bragte her til sidst i sin svartale spørgsmålet om dansk bistand til Egypten ind i billedet og også de underretninger, der er givet til Folketingets Udenrigsudvalg om det danske støttebeløb.

Jeg vil bare godt for en ordens skyld sige, at for Kristeligt Folketingspartis vedkommende synes vi, at der er stor forskel på, om man har et